

Βρυξέλλες, 23 Μαΐου 2024
(OR. en)

10182/24

RECH 242
ERAC 17
EDUC 179
COMPET 579
IND 277
MI 525

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 23 Μαΐου 2024

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9330/1/24 REV 1

Θέμα: Ενίσχυση της αξιοποίησης της γνώσης ως εργαλείου για ανθεκτική και ανταγωνιστική βιομηχανία και για στρατηγική αυτονομία σε μια ανοικτή οικονομία στην Ευρώπη
— Συμπεράσματα του Συμβουλίου (εγκρίθηκαν στις 23 Μαΐου 2024)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την *ενίσχυση της αξιοποίησης της γνώσης ως εργαλείου για ανθεκτική και ανταγωνιστική βιομηχανία και για στρατηγική αυτονομία σε μια ανοικτή οικονομία στην Ευρώπη*, τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο κατά την 4026η σύνοδό του στις 23 Μαΐου 2024.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΜΙΑ
ΑΝΟΙΚΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- τα συμπεράσματά του, της 26ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με τη μελλοντική διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (ΕΧΕ)¹, στα οποία εξέφρασε τη συμφωνία του με το θεματολόγιο πολιτικής για τον ΕΧΕ για την περίοδο 2022-2024 με ειδική δράση σχετικά με την αναβάθμιση των οδηγιών της ΕΕ για καλύτερη αξιοποίηση της γνώσης, στα αποτελέσματα της οποίας περιλαμβάνεται η ανάπτυξη και υιοθέτηση κατευθυντήριων αρχών για την αξιοποίηση της γνώσης·
- τα συμπεράσματά του, της 17ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με το νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας², τα οποία τονίζουν πόσο σημαντικό είναι να επιταχυνθεί η πρόσβαση των νεοφυών και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σε χρηματοδότηση για την επέκτασή τους, να καλλιεργηθούν, να προσελκυστούν και να διατηρηθούν ταλέντα, μεταξύ άλλων στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας, να βελτιωθούν και να εδραιωθούν τα οικοσυστήματα καινοτομίας, καθώς και να γεφυρωθεί το χάσμα καινοτομίας στην Ευρώπη·
- τα συμπεράσματά του, της 2ας Δεκεμβρίου 2022³, σχετικά με τις ερευνητικές υποδομές, τα οποία αναγνωρίζουν τις πολιτικές ανοικτής πρόσβασης των ερευνητικών υποδομών ως παράγοντα που βοηθά σημαντικά να προαχθούν η κυκλοφορία γνώσεων και εγκεφάλων και η ενισχυμένη διεθνής συνεργασία της Ευρώπης στο πεδίο της έρευνας και της καινοτομίας (Ε&Κ), καθώς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος Ε&Κ παγκοσμίως·

¹ 14308/21.

² 14705/22.

³ 15429/22.

- τη σύστασή του (ΕΕ) 2022/2415, της 2ας Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες αρχές για την αξιοποίηση της γνώσης⁴ —η οποία υποστηρίζεται από τον κώδικα ορθής πρακτικής για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας και τον κώδικα ορθής πρακτικής για την τυποποίηση⁵, οι οποίοι εγκρίθηκαν τον Μάρτιο του 2023, καθώς και από τον κώδικα ορθής πρακτικής για τη συνδημιουργία μεταξύ βιομηχανίας και ακαδημαϊκής κοινότητας⁶ και τον κώδικα ορθής πρακτικής για τη συμμετοχή των πολιτών στην αξιοποίηση της γνώσης⁷, οι οποίοι εγκρίθηκαν τον Μάρτιο του 2024— όπου ορίζεται η έννοια της αξιοποίησης της γνώσης ως εμπεριέχουσα τη δημιουργία κοινωνικής και οικονομικής αξίας. Η σύσταση τόνισε ότι είναι σημαντικό να αναπτυχθούν επιχειρηματική κουλτούρα και πρακτικές και να καλλιεργηθούν εγκάρσιες δεξιότητες, καθόρισε δε κατευθυντήριες αρχές για πρωτοβουλίες πολιτικής απευθυνόμενες σε όλους τους φορείς του οικοσυστήματος που συμμετέχουν σε δραστηριότητες Ε&Κ, περιλαμβανομένων των διαμεσολαβητών·
- τα συμπεράσματά του, της 23ης Μαΐου 2023, για υψηλής ποιότητας, διαφανείς, ανοικτές, αξιόπιστες και ισότιμες ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις⁸, τα οποία επαναλαμβάνουν ότι είναι σημαντικό να επιταχυνθεί η μετάβαση στην ανοικτή επιστήμη και καλούν τα κράτη μέλη να καταστήσουν τις ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις αμέσως ανοικτά προσβάσιμες μέσω ανοικτών αδειών και να εφαρμόσουν στα ερευνητικά δεδομένα τις αρχές FAIR (εκ του «findable, accessible, interoperable and reusable», δηλαδή ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιήσιμα δεδομένα) και την αρχή «ανοικτά στο μέτρο του δυνατού, κλειστά στο μέτρο του αναγκαίου»·

⁴ ΕΕ L 317 της 9.12.22, σ. 141.

⁵ ΕΕ L 69 της 7.3.2023, σ. 63.

⁶ ΕΕ L, 2024/774, 5.3.2024.

⁷ ΕΕ L, 2024/736, 5.3.2024.

⁸ 9616/23.

- τα συμπεράσματά του, της 8ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την ενίσχυση του ρόλου και του αντίκτυπου της έρευνας και της καινοτομίας στη διαδικασία χάραξης πολιτικής στην Ένωση⁹, τα οποία υπενθυμίζουν ότι η περιφερειακή ανάπτυξη αποτελεί πρωτίστως ευθύνη των εθνικών και των περιφερειακών κυβερνήσεων, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα ταμεία της πολιτικής συνοχής της Ένωσης και τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης για να αυξήσουν την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών των διαφόρων οικοσυστημάτων καινοτομίας και να μειώσουν τις ανισότητες· στα ίδια συμπεράσματα η Επιτροπή παροτρύνεται να προωθήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τον ρόλο της επιστημονικής και τεκμηριωμένης γνώσης και την εγκάρσια ενσωμάτωσή της στις δημόσιες πολιτικές, συνεχίζοντας τις δράσεις για τη χαρτογράφηση των υφιστάμενων πρακτικών αξιοποίησης της γνώσης στη χάραξη πολιτικής, καλείται δε να προωθήσει μέσα και δραστηριότητες που αναγνωρίζουν την αξία που έχει η έννοια της «επιστήμης για τη χάραξη πολιτικής», συμπεριλαμβανομένης της διάστασής της που αφορά την αξιοποίηση της γνώσης·
- τη σύστασή του, της 18ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την προσέλκυση και τη διατήρηση ταλέντων στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στην Ευρώπη, η οποία περιλαμβάνει συστάσεις που θα στηρίζουν τα κράτη μέλη, τους ερευνητικούς οργανισμούς, τους χρηματοδότες και τα ενδιαφερόμενα μέρη να αυξήσουν τη σταθερότητα και την ελκυστικότητα των ερευνητικών σταδιοδρομιών στην Ευρώπη, να καλλιεργήσουν την διατομεακή κινητικότητα και να εξοπλίσουν τους ερευνητές και τις ερευνήτριες με εγκάρσιες δεξιότητες και επιχειρηματικό πνεύμα.

⁹ 16450/23.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

1. ΚΑΝΕΙ ΜΝΕΙΑ των προσπαθειών της Ένωσης να ξεπεράσει την εύαλωτη κατάσταση όπου βρίσκεται λόγω των πρόσφατων και τρεχουσών κρίσεων και της περίπλοκης γεωπολιτικής κατάστασης που αντιμετωπίζει, καθώς και να αντεπεξέλθει στην πρόκληση που συνιστά η μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από την ενέργεια, τα ηλεκτρονικά κατασκευαστικά στοιχεία και τις κρίσιμες πρώτες ύλες, η οποία μπορεί να επηρεάσει τη βιομηχανική της ανταγωνιστικότητα, την ηγετική της θέση στον τομέα της τεχνολογίας παγκοσμίως και την ασφάλειά της, καθώς και την ευζωία των πολιτών της. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η κατάσταση αυτή απαιτεί να ενισχυθεί επείγοντως η ανθεκτικότητα της Ένωσης και να προαχθεί η στρατηγική αυτονομία της με διαφύλαξη της ανοικτής οικονομίας της¹⁰, η οποία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την επίτευξη καινοτομίας εντός της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και από τις επενδύσεις στην επιστημονική και τεχνολογική βάση της Ένωσης. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η αποδοτικότερη αξιοποίηση της γνώσης έχει ζωτική σημασία για την τόνωση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας της Ένωσης σε παγκόσμια κλίμακα και μπορεί να συμβάλει στην πράσινη μετάβαση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της κοινωνίας.
2. ΤΟΝΙΖΕΙ την αναμφισβήτητη αναγνώριση της Ένωσης για την αριστεία της στην έρευνα όσον αφορά την ποιότητα, την πρωτοτυπία, τον αντίκτυπο, τις διεθνείς συνεισφορές και την αναγνώριση από ομοτίμους. Η αριστεία αυτή προκύπτει από τη συνεχή στήριξη δραστηριοτήτων E&K, όπως η βασική και η εφαρμοσμένη έρευνα, καθώς και μέσω της προώθησης της συνεργατικής έρευνας, της επιχειρηματικότητας και των νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω των διαδοχικών της προγραμμάτων-πλαίσιων για την έρευνα και την καινοτομία.
3. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ, ωστόσο, ότι η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με προκλήσεις όσον αφορά τη μετατροπή των αποτελεσμάτων της E&K σε κοινωνική χρήση και οικονομική αξία, καθώς και στη διατήρηση της αξίας αυτής εντός της ΕΕ. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων είναι προϋπόθεση για την αξιοποίηση της γνώσης και έχει ζωτική σημασία για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και για την ευζωία και την ευημερία της κοινωνίας. Η αποτελεσματική αξιοποίηση της γνώσης στο πεδίο της E&K αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για την επιτάχυνση της διαδικασίας αυτής, εξασφαλίζοντας την παραγωγή και εκμετάλλευση καινοτόμου δυναμικού από την ΕΕ.

¹⁰ «Η επίτευξη στρατηγικής αυτονομίας με παράλληλη διατήρηση μιας ανοικτής οικονομίας αποτελεί βασικό στόχο της Ένωσης» — παράγραφος 3 των συμπερασμάτων (EUCO 13/20) της έκτακτης συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (1η και 2α Οκτωβρίου 2020).

4. ΘΕΩΡΕΙ ότι η αξιοποίηση της γνώσης αποτελεί ισχυρό εργαλείο για την προώθηση της ανθεκτικότητας της Ένωσης. Με τη στρατηγική εκμετάλλευση και μετατροπή της γνώσης σε πρακτικές και καινοτόμες λύσεις, η Ένωση και τα κράτη μέλη της μπορούν να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητά τους στην παγκόσμια σκηνή. Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να επικεντρωθούν στην ενδυνάμωση των ευρωπαϊκών ικανοτήτων αξιοποίησης της γνώσης και στην ανάπτυξη μιας ισχυρής ευρωπαϊκής κουλτούρας αξιοποίησης της γνώσης σε συνδυασμό με μια στρατηγική για την ενίσχυση της ασφάλειας της έρευνας.

ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

Χρηματοδοτικά εργαλεία, πολιτικές και πλαίσια για τη στήριξη δραστηριοτήτων αξιοποίησης της γνώσης

5. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη να ενισχυθούν τα υφιστάμενα εργαλεία και να εγκαινιαστούν νέες προσεγγίσεις σχεδιασμένες για να διευκολύνουν τον μετασχηματισμό της γνώσης και των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας σε απτά αποτελέσματα, προωθώντας την καινοτομία και την ευημερία. ΤΟΝΙΖΕΙ, σχετικώς, τον ρόλο που διαδραματίζουν τα τεχνολογικά κέντρα, τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, τα ζωντανά εργαστήρια, οι πλατφόρμες καινοτομίας, η ανάλυση προοπτικών και τα δίκτυα, καθώς και οι εκδηλώσεις κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων, μεταξύ άλλων. ΖΗΤΕΙ από τα κράτη μέλη να διασυνδέσουν τους φορείς των πρωτοβουλιών αυτών, προκειμένου να βελτιωθεί η υιοθέτηση καινοτομιών στη βιομηχανία, τον δημόσιο τομέα και την κοινωνία. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να στηρίζει περαιτέρω τα κράτη μέλη στην υλοποίηση των σχετικών δράσεων πολιτικής του ΕΧΕ.

6. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη στρατηγική σημασία που έχουν οι κρίσιμες και αναδυόμενες τεχνολογίες —όπως η τεχνητή νοημοσύνη, οι τεχνολογίες των βιοεπιστημών και τα προηγμένα υλικά— για την ενίσχυση της θέσης της Ένωσης στις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες και την προώθηση της ανθεκτικότητας και βιωσιμότητάς της, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών της στόχων για την αναβιομηχάνιση. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η ευρεία υιοθέτηση των τεχνολογιών αυτών έχει καίρια σημασία για να διατηρηθεί η ηγετική θέση της Ένωσης στον τομέα της τεχνολογίας και να διευκολυνθεί η εξυπνότερη και οικονομικά αποδοτικότερη παραγωγή εντός της Ένωσης. Εξάλλου, ο ρόλος τους επεκτείνεται στην αντιμετώπιση σοβαρών κοινωνικών προκλήσεων που σχετίζονται με τη δημοκρατία, τη συμπεριληπτικότητα, τη δημόσια υγεία και την ευζωία, την ασφάλεια και την κλιματική αλλαγή. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η ανάπτυξη και η εκδίπλωση των τεχνολογιών αυτών εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την άριστη έρευνα και από τεχνολογικές τομές. Στο πλαίσιο αυτό, ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τον ρόλο της βασικής έρευνας στη δημιουργία γνώσης που καλλιεργεί νέες και ανατρεπτικές τεχνολογίες. Ως εκ τούτου, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να πραγματοποιηθούν επαρκείς επενδύσεις στη βασική έρευνα, συμπεριλαμβανομένης της συνεργατικής έρευνας, και στις κοινωνικές επιστήμες, τις τέχνες και τις ανθρωπιστικές επιστήμες (SSAH, εκ του «Social Sciences, Arts and Humanities»), ώστε να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές ανάγκες και να διατηρηθεί η βάση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης.
7. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να αξιολογούνται οι επιδόσεις της δημιουργούμενης γνώσης ως προς την πρόσβαση στην αγορά και ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να αναλύσει την επάρκεια και την αποδοτικότητα των χρηματοδοτικών εργαλείων της ΕΕ για δραστηριότητες αξιοποίησης της γνώσης και τις μεταξύ τους συνέργειες στο πλαίσιο των διαφόρων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των φορέων Ε&Κ και μεριμνώντας ώστε να καλυφθεί ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων Ε&Κ, από τη βασική έρευνα έως την υιοθέτηση από την αγορά και την κοινωνία.
8. ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να βελτιώσει τις συνέργειες μεταξύ του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», του Erasmus +, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας, του LIFE, του Ευρωπαϊκού Διαστημικού Προγράμματος και άλλων ταμείων και προγραμμάτων της ΕΕ που σχετίζονται με την αξιοποίηση της γνώσης. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη να εξετάζονται συνέργειες μεταξύ τέτοιων ευκαιριών ενωσιακής χρηματοδότησης κατά το στάδιο του σχεδιασμού τους.

9. ΖΗΤΕΙ από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να προωθήσουν τη συμπληρωματικότητα μεταξύ περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων με σκοπό τη συντονισμένη υποστήριξη της αξιοποίησης της γνώσης. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να υλοποιήσουν τις εναπομένουσες δράσεις του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου καινοτομίας. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι οι περιφερειακές στρατηγικές που βασίζονται στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης και τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αποτελούν πρόσφορο πλαίσιο για τον σκοπό αυτό. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διερευνήσει από κοινού με τα κράτη μέλη περαιτέρω ευκαιρίες παροχής κινήτρων για την αξιοποίηση της γνώσης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων με τη χρήση ενωσιακών μέσων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι διαφορές στις επιδόσεις των κρατών μελών και των περιφερειών στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας μέσω της ενίσχυσης και της διασύνδεσης των οικοσυστημάτων καινοτομίας.
10. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να δώσουν ώθηση στη χρήση ζωντανών εργαστηρίων, εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, κοινοτήτων γνώσης, έργων βιομηχανικής επίδειξης και ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων για τη δοκιμή καινοτομιών, να δημιουργήσουν για τους ιδιωτικούς φορείς κατάλληλες συνθήκες για την αποδοτικότητα αυτών των καινοτομιών, να διευκολύνουν την άντληση κεφαλαίων εκκίνησης, να εκπαιδεύσουν ομάδες και να ενισχύσουν τον ρόλο που διαδραματίζουν στην αξιοποίηση της γνώσης οι ερευνητικοί οργανισμοί και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας και επαγγελματικής εκπαίδευσης.
11. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να διευκολυνθούν η πρόσβαση σε χρηματοδοτικά κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και η διάθεση ιδιωτικών και δημόσιων κεφαλαίων εκκίνησης και ανάπτυξης, ιδίως για τεχνοβλαστούς, νεοφυείς επιχειρήσεις, επεκτεινόμενες επιχειρήσεις και ΜΜΕ, σε συνεργασία με τον τραπεζικό τομέα, ιδιώτες επενδυτές και εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων, μεταξύ άλλων μέσω του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να διερευνήσουν περαιτέρω δυνατότητες προς αυτή την κατεύθυνση, αποφεύγοντας μια προσέγγιση ενιαίας αντιμετώπισης.
12. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τις δράσεις του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου καινοτομίας που έχουν ως στόχο να ενθαρρύνουν την υιοθέτηση της καινοτομίας μέσω συμβάσεων καινοτομίας και ΚΑΛΕΙ σχετικώς την Επιτροπή να διερευνήσει περαιτέρω πώς μπορεί να υποστηριχθεί η χρήση του μέσου αυτού και να ελαχιστοποιηθούν οι σχετικοί κίνδυνοι, ώστε να βελτιωθούν η ανάδειξη και η εις βάθος γνώση των συμβάσεων καινοτομίας στα κράτη μέλη. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη, αφενός, να διασφαλίσουν την αναγνώριση των συμβάσεων καινοτομίας στις εθνικές και περιφερειακές τους στρατηγικές για την καινοτομία και να προωθήσουν την υιοθέτησή τους από τους αγοραστές του δημόσιου τομέα και, αφετέρου, να μελετήσουν το ενδεχόμενο να ενθαρρύνουν τους αγοραστές του δημόσιου τομέα να αφήνουν στους αναδόχους την κυριότητα των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, όπου αρμόζει.

13. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την ελκυστικότητα του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος E&K, μεταξύ άλλων για τους επενδυτές, βελτιώνοντας την ποιότητα των ικανοτήτων αξιοποίησης της γνώσης και προωθώντας την αποτελεσματικότητα και την ανοικτότητα των ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών, τη διαθεσιμότητα ειδικευμένου εργατικού δυναμικού και ερευνητικών δεδομένων FAIR καθώς και την ελκυστικότητα του κανονιστικού πλαισίου και της διεθνούς συνεργασίας, έχοντας παράλληλα κατά νου την ασφάλεια της ευρωπαϊκής έρευνας κατά την ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι είναι σημαντικό να διευκολυνθεί η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας στην Ευρώπη, προκειμένου να μοχλευθούν ιδιωτικές επενδύσεις και να δοθεί ώθηση σε μια ανθεκτική ανάπτυξη της ενωσιακής βιομηχανίας.
14. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη στρατηγική σημασία που έχει η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ως ραχοκοκαλιά της διαδικασίας αξιοποίησης της γνώσης. ΖΗΤΕΙ από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εφαρμόσουν στρατηγικές που ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να συνεργάζονται με ευρωπαίους ερευνητές και ερευνήτριες και να φέρνουν καινοτόμες τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες στην αγορά, ευθυγραμμίζοντας έτσι τα αποτελέσματα της έρευνας με τη ζήτηση της αγοράς και της κοινωνίας, καθώς και να διευκολύνουν τη συνεργασία αυτή μεταξύ άλλων μέσω περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.
15. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι, για να ενισχυθούν η ηγετική θέση της ΕΕ στον τομέα της τεχνολογίας, η οικονομική της ανθεκτικότητα και η ανταγωνιστικότητά της, απαιτείται ασφάλεια δικαίου σε συνδυασμό με μείωση του κανονιστικού φόρτου και άρση των νομικών φραγμών, ώστε να διασφαλιστεί ότι η εσωτερική αγορά τονώνει και υποστηρίζει την αξιοποίηση της γνώσης. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, να προσφέρουν ενισχυμένη στήριξη σε ΜΜΕ, τεχνοβλαστούς και νεοφυείς επιχειρήσεις για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και διαδικασίες τυποποίησης και βελτιωμένη πρόσβαση σε ενωσιακά προγράμματα χρηματοδότησης της E&K ή σε άλλα προγράμματα της ΕΕ που σχετίζονται με την αξιοποίηση της γνώσης.

Γεφύρωση του χάσματος στο δίκτυο διαμεσολαβητών και φορέων διευκόλυνσης της καινοτομίας

16. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να παράσχουν στήριξη προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα των διαμεσολαβητών μεταξύ της ακαδημαϊκής και της επιχειρηματικής κοινότητας στα κράτη μέλη, όπως των Γραφείων Μεταφοράς Γνώσης και Τεχνολογίας (ΓΜΓΤ), να διαχειρίζονται περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας και να διερευνούν το δυναμικό που έχουν σε επίπεδο αγοράς και/ή κοινωνίας τα περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από έργα του προγράμματος-πλαισίου.
17. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τον ρόλο των διαμεσολαβητών, όπως των ΓΜΓΤ, ενισχύοντας την επαγγελματοποίηση τους και ενθαρρύνοντας τη δημιουργία ικανοτήτων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων που θα τους επιτρέπουν να εντοπίζουν την αξία στη γνώση της E&K. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να μελετήσουν τη δυνατότητα να δοθεί στήριξη στους διαμεσολαβητές μεταξύ της ακαδημαϊκής και της επιχειρηματικής κοινότητας, ώστε να διευκολύνουν δραστηριότητες επιχειρηματικής ανάπτυξης, καθώς και τη μεταφορά και την αξιοποίηση της γνώσης.
18. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να μελετήσουν τη δυνατότητα χρήσης τεχνητής νοημοσύνης για να προσδιορίζεται το δυναμικό αξιοποίησης και εμπορικής εκμετάλλευσης που έχουν τα αποτελέσματα της έρευνας, καθώς και να προωθήσουν την ανάπτυξη αντίστοιχων μέσων στην Ευρώπη, σύμφωνα με τον κανονισμό για την τεχνητή νοημοσύνη¹¹.
19. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διευκολύνουν τη διασύνδεση οικοσυστημάτων καινοτομίας, ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών, προεκκολαπτηρίων και εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, χώρων εργασίας νεοφυών επιχειρήσεων, κόμβων, ΓΜΓΤ, του περιβάλλοντος της ΤΠ και του ψηφιακού περιβάλλοντος, νομικών συμβούλων και άλλων σχετικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των φορέων χάραξης πολιτικής, σε ολόκληρη την Ευρώπη, ώστε να δοθεί ώθηση προς μια αποδοτικότερη διαδικασία για την αξιοποίηση της γνώσης και τη διάδοσή της στους διάφορους ωφελούμενους. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία που έχει η διασύνδεση αυτή όχι μόνο από άποψη αποδοτικότητας, αλλά και ως μέσο για τη γεφύρωση του χάσματος καινοτομίας.

¹¹ P9_TA(2024)0138, COR1.

20. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να καλλιεργούν τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων φορέων της διαδικασίας αξιοποίησης της γνώσης και να τους παρέχουν κίνητρα ώστε να προσεγγίζουν την αξιοποίηση της γνώσης σαν συνεχή διαδικασία και όχι σαν χωριστά βήματα. ΖΗΤΕΙ, για τον σκοπό αυτό, από την Επιτροπή να αναθεωρεί, όταν χρειάζεται, τους κώδικες ορθής πρακτικής για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας και για την τυποποίηση. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη χρήση πρωτοβουλιών που υποστηρίζουν τη δικτύωση των διαφόρων φορέων της διαδικασίας αξιοποίησης της γνώσης.
21. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τον σημαντικό και ειδικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ερευνητικές και τεχνολογικές υποδομές στην αξιοποίηση της γνώσης και στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων και του επιχειρηματικού τομέα. ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να προτείνει ορισμό και να παρουσιάσει έως τα μέσα του 2025 την ενωσιακή χαρτογράφηση των αναγκών των χρηστών όσον αφορά τις τεχνολογικές υποδομές. ΘΕΩΡΕΙ ότι η ανάπτυξη στρατηγικής της ΕΕ για τις τεχνολογικές υποδομές σε συνέχεια αυτής της χαρτογράφησης έχει καίρια σημασία προκειμένου να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη επενδύσεων, να αναπτυχθούν συμπληρωματικοί πόροι και να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι που ενέχουν οι διαδικασίες καινοτομίας, λαμβάνοντας υπόψη το σχετικό έργο του ESFRI. Προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η αξιοποίηση της γνώσης μέσω της στρατηγικής, ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να προωθήσει τη διασύνδεση των υποδομών έρευνας και τεχνολογίας, να διευκολύνει την πρόσβαση, ιδίως για τις ΜΜΕ, και να αναπτύξει υπηρεσίες υποστήριξης σχετικά με τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας, την κατάρτιση και πτυχές της κανονιστικής ρύθμισης ή της τυποποίησης.
22. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία που έχουν τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια της ΕΕ για να καταστούν δυνατά ο πειραματισμός και οι δοκιμές και για να δημιουργηθεί ένα κανονιστικό περιβάλλον που επιταχύνει την καινοτομία, και ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις για την υλοποίησή τους. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια με ιδιαίτερη προσοχή για τις ΜΜΕ και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και να παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση, συμβουλές και στήριξη για την προώθηση της ρυθμιστικής μάθησης σε ολόκληρη την ΕΕ.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΙΑΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

Καλλιέργεια της συνεργασίας

23. ΤONIZEI ότι η ανάπτυξη μιας κουλτούρας αξιοποίησης της γνώσης σημαίνει καλλιέργεια ενός περιβάλλοντος όπου τα άτομα, τα ιδρύματα και οι επιχειρήσεις αναγνωρίζουν και εκτιμούν τη διαδικασία μετατροπής της γνώσης σε συγκεκριμένα αποτελέσματα και συνεργάζονται ενεργά στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ δε σχετικώς τον κρίσιμο ρόλο που η αξιολόγηση της έρευνας πρέπει να διαδραματίσει, ιδίως το έργο του Συνασπισμού για την Προώθηση της Αξιολόγησης της Έρευνας (Coalition for Advancing Research Assessment – CoARA). Στο πλαίσιο αυτό, ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή: να προωθήσουν μια συνεργατική νοοτροπία, μεταξύ άλλων μέσω της ευαισθητοποίησης στο επίπεδο της ηγεσίας των ερευνητικών οργανισμών· να αναγνωρίζουν και να επιβραβεύουν τις προσπάθειες αξιοποίησης της γνώσης· να ενσωματώσουν την αξιοποίηση της γνώσης στην εκπαίδευση· να διευκολύνουν τη δικτύωση και την επικοινωνία· να απλουστεύσουν τις διοικητικές διαδικασίες· και να προωθήσουν την πολυμορφία και την ένταξη.
24. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να μεριμνήσουν για τη συμμετοχή της «τετραπλής έλικας» (ακαδημαϊκή κοινότητα, δημόσιες αρχές, βιομηχανία και κοινωνία των πολιτών) στα αρχικά στάδια της διαδικασίας έρευνας και καινοτομίας. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τη βελτιωμένη συνδημιουργία μεταξύ βιομηχανίας και ακαδημαϊκής κοινότητας, στο πλαίσιο της οποίας επιδιώκουν προδραστικά ένα κοινό συμφέρον, λειτουργούν ως συμπαραγωγοί γνώσης και αξιοποιούν τη γνώση από κοινού. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στην επιστήμη και την καινοτομία με την ανάδειξη των οφελών που προκύπτουν στην καθημερινή ζωή των πολιτών από τα αποτελέσματα της αξιοποίησης της γνώσης. ΤONIZEI την ανάγκη να συμπεριληφθούν τόσο η συμμετοχή των πολιτών στην έρευνα όσο και η καινοτομία με γνώμονα τον χρήστη και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σημασία που έχει η χάραξη πολιτικής με γνώση των σχετικών δεδομένων.
25. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την προώθηση πολυεπιστημονικών και διεπιστημονικών συνεργασιών σε όλους τους τομείς καινοτομίας, ιδίως συνεργασιών μεταξύ STEM (εκ του «Science, Technology, Engineering, Mathematics» – θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική, μαθηματικά) και SSAH που προωθούν συμπράξεις, κοινά ερευνητικά έργα, διεργασίες διασταυρούμενης επικοινωνίας για την καινοτομία και πλατφόρμες ανταλλαγής γνώσεων με σκοπό τη συνεκτίμηση της βιωσιμότητας και των στρατηγικών προτεραιοτήτων στις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές πολιτικές. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ, για τον σκοπό αυτό, τη συνεργασία STEM–SSAH στο επίπεδο των υποστηριζόμενων από την ΕΕ δράσεων E&K.

26. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι οι πρακτικές ανοικτής επιστήμης καθιστούν δυνατή την αξιοποίηση της γνώσης. Αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι τα ερευνητικά ψηφιακά αντικείμενα πρέπει να είναι FAIR εκ σχεδιασμού. ΖΗΤΕΙ από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν πλαίσια που να διευκολύνουν τη στρατηγική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας από ερευνητικά ιδρύματα και ερευνητές/ερευνήτριες, επιτρέποντας έτσι πρακτικές ανοικτής επιστήμης και ανοικτής καινοτομίας, καθώς και τη μεταφορά και την αξιοποίηση της γνώσης.
27. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σημασία που έχει η διατομεακή συνεργασία για τη βελτίωση της κυκλοφορίας και της αξιοποίησης της γνώσης· ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να συνεχίσει να παρέχει κίνητρα για τη διατομεακή συνεργασία και κινητικότητα στο πλαίσιο των προγραμμάτων της για την E&K και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να στηρίξουν μια οργανωτική αλλαγή προς πιο ελκυστικές και βιώσιμες σταδιοδρομίες E&K εντός και εκτός της ακαδημαϊκής κοινότητας, καλλιεργώντας το επιχειρηματικό πνεύμα.

Βελτίωση των προγραμμάτων κατάρτισης για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους

28. ΖΗΤΕΙ από τα κράτη μέλη να ευαισθητοποιούν τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την αξιοποίηση της γνώσης και τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας, μεταξύ άλλων στα αρχικά στάδια της σταδιοδρομίας των ερευνητών και ερευνητριών. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την παροχή κατάρτισης, πόρων και καθοδήγησης στα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την επιχειρηματικότητα, τη μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας, τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας και τις σχετικές πολιτικές, τις συμβάσεις καινοτομίας και την ανοικτή επιστήμη· ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ δε τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών.
29. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη καλλιέργειας μιας επιχειρηματικής κουλτούρας σε όλα τα προγράμματα κατάρτισης και κινητικότητας και στα δίκτυα καθοδήγησης, με αξιοποίηση των πρωτοβουλιών του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού του πυλώνα για την ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος. ΖΗΤΕΙ από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αυξήσουν τις ευκαιρίες μάθησης για σπουδαστές και σπουδάστριες και για ερευνητές και ερευνήτριες σχετικά με τις ιδιαίτερες ανάγκες των βιομηχανικών και των κοινωνικών φορέων, κάτι που θα τονώσει το ερευνητικό τους ενδιαφέρον για καινοτόμες λύσεις, καθώς και τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες σε όλους τους τομείς. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι, για την επίτευξη επιχειρηματικού πνεύματος, είναι σημαντική η πρόσβαση σε τέτοιου είδους ευκαιρίες μάθησης από μικρή ηλικία.

30. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να προωθούνται τόσο οι δεξιότητες SSAH όσο και οι δεξιότητες STEM με την ανάδειξή τους στην εκπαίδευση, στα μέσα ενημέρωσης ή στις τέχνες, με την παροχή ευκαιριών διά βίου μάθησης και με την ενίσχυση της ελκυστικότητας της αγοράς εργασίας. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να συνεργάζονται όλοι οι τομείς της επιστήμης και της εκπαίδευσης με τη βιομηχανία για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων, καθώς και την ανάγκη να αντιμετωπίζονται οι προκαταλήψεις όσον αφορά το φύλο και τη διαφορετικότητα, καθώς και οι ανισοροπίες σε επίπεδο φύλων, να καλλιεργούνται όλα τα talenta, να προσελκύονται άτομα ικανά να αποτελέσουν πρότυπα και να προβάλλονται ευρέως οι βέλτιστες πρακτικές στο πλαίσιο αυτό.
31. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ την προώθηση της κατάρτισης, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης του εργατικού δυναμικού μέσω της διά βίου μάθησης, ιδίως στους τομείς της καινοτομίας και της ψηφιακής τεχνολογίας. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ, για τον σκοπό αυτό, να καθιερωθεί γενικά η παροχή κατάρτισης σχετικά με τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας σε ερευνητές/ερευνήτριες και επιχειρηματίες καθώς και να διευκολυνθεί η αποτελεσματική συνεργασία με τα ΓΜΓΤ. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της επαγγελματικής επιμόρφωσης στο πλαίσιο αυτό.
-